

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 นโยบายหลัก 9 ประการของกรมตำรวจ

กรมตำรวจมีภารกิจสำคัญในการรักษาความมั่นคงของชาติและราชบัลลังก์ ความสงบเรียบร้อยของสังคมและบ้านเมือง การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การอำนวยความยุติธรรมและการจัดการจราจรซึ่งถือได้ว่าเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่ต้องดำเนินการอย่างเต็มกำลังความสามารถให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนรวดเร็วและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) แผนมหาดไทยฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2540-2544) และแผนกรมตำรวจแม่บทฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2540-2544) ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดที่ประชาชนและประเทศชาติกำลังเผชิญอยู่ และมีผลกระทบโดยตรงต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม ตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยทั่วไปเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงได้กำหนดนโยบายหลักกรมตำรวจ 9 ประการดังนี้ (ประชา พรหมนอก, 2540 : 22-24)

1) มุ่งมั่นรักษาความมั่นคงของประเทศชาติและราชบัลลังก์

2) เร่งพัฒนาบุคลากรของกรมตำรวจทุกระดับ ให้มีความรู้ความสามารถ ความประพฤติระเบียบวินัย คุณธรรมจริยธรรม ความสามัคคี และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมโดยส่วนรวม เพื่อให้ปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ของตนได้อย่างมั่นคงและมีศักดิ์ศรี

3) พัฒนาศถานีตำรวจ และหน่วยปฏิบัติงานหลักให้มีความพร้อมในการบริการประชาชนเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ เน้นการพัฒนาการบริการ งานอำนวยความยุติธรรม งานสืบสวนสอบสวนและข้อมูลท้องถิ่น งานสาย

ตรวจและป้องกันปราบปรามอาชญากรรม งานประชาสัมพันธ์ ชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ งานจราจร ตลอดจนกระจายกำลังตำรวจออกไปปฏิบัติงานในพื้นที่รูปแบบต่าง ๆ ให้มากที่สุด

4) ปรับปรุงพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของกรมตำรวจ

5) เร่งรัดการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยเฉพาะคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ คดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน อาชญากรรมที่เป็นขบวนการและการกระทำผิดของคนร้ายข้ามชาติ โดยเน้นการโจรกรรมธนาคาร ร้านทอง อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ตลอดจนปราบปรามกวดล้างอาวุธปืนเถื่อน อาวุธสงคราม และวัตถุระเบิดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง พร้อมทั้งเข้มงวดกวดขัน ปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายที่เป็นเงื่อนไขหรือปัจจัยที่เป็นสาเหตุนำไปสู่การประกอบอาชญากรรมต่าง ๆ

6) ดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทุกประเภท

7) พัฒนางานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อเสริมงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และยาเสพติดโดยการแสวงหาความร่วมมือและเปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชนองค์กรภาคเอกชน ลูกเสือชาวบ้านในพระบรมราชานุเคราะห์ กลุ่มพลังมวลชน นักวิชาการ สื่อมวลชน ส่วนราชการและทุกหน่วยงานในพื้นที่ มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสาร ส่งเสริมสนับสนุน กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดร่วมกัน

8) มุ่งลดอุบัติเหตุบนท้องถนน โดยประสานการปฏิบัติกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งรณรงค์ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และปลูกฝังวินัยการจราจรแก่ผู้ใช้รถใช้ถนน และประชาชนทั่วไปให้ปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด และมีส่วนร่วมในการจัดและแก้ไขปัญหการจราจร พร้อมทั้งบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

9) นำเทคโนโลยีสมัยใหม่และวิทยาการตำรวจมาใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น เน้นการวางแผน และพัฒนาการรองรับเทคโนโลยีในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งการนำอุปกรณ์และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้วยการจัดทำระบบฐานข้อมูลสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงฐานข้อมูลระดับต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบเพื่อให้สามารถใช้งาน และเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติภารกิจของกรมตำรวจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ให้ตำรวจทุกหน่วยประสานการปฏิบัติกันอย่างแน่นแฟ้น โดยเฉพาะในเรื่อง ข้อมูลข่าวสาร และการเข้าร่วมปฏิบัติในลักษณะผืนปีกกำลัง เพื่อนำประโยชน์สูงสุด ประชาชนได้อย่างแท้จริง

จากนโยบายหลัก 9 ประการดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่า การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเป็นนโยบายหลักที่สำคัญประการหนึ่งที่กรมตำรวจให้ความสำคัญและจะต้องดำเนินการให้บังเกิดผลอย่างจริงจัง

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมและการป้องกันอาชญากรรม

2.1.2.1 ความหมายของอาชญากรรม

อาชญากรรม หมายถึง ปรากฏการณ์อย่างหนึ่งของสังคมที่เกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำนั้น ๆ กฎหมายได้บัญญัติเป็นข้อห้าม และถือว่าเป็นความผิด ซึ่งผู้กระทำผิดจะต้องรับการลงโทษ

2.1.2.2 สาเหตุของอาชญากรรม

วรเดช จันทรศร (2522 : 51-53) ได้พิจารณาสาเหตุของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นนั้นมีสาเหตุมาจาก

1) บุคคล การเกิดขึ้นของอาชญากรรมโดยส่วนหนึ่งนั้นสืบเนื่องมาจากความโน้มเอียงต่อการกระทำผิด ซึ่งถูกกำหนดโดยบุคลิภาพของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกันไป อันเป็นผลที่ได้จากการศึกษาทางจิตวิทยากายภาพ รวมตลอดถึงความไม่สามารถของบุคคลที่จะปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และแรงผลักดันของบุคคลที่ตกลงใจจะประกอบอาชญากรรม ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาทางด้านสังคมจิตวิทยา

2) ระบบของสังคม อาจกล่าวได้ว่า การเกิดอาชญากรรมนั้นย่อมเกี่ยวพันและขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ต่าง ๆ เช่น สภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม สถานะและชนชั้นทางสังคมของบุคคล ซึ่งจะเป็นเครื่องกำหนดความโน้มเอียงในการกระทำผิด อันเป็นผลที่ได้จากการศึกษาทางสังคมและวัฒนธรรมอีกด้วย

3) กลุ่มบุคคล สาเหตุของอาชญากรรมนั้นส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดความสามารถที่จะต่อต้านการกดดันในการกระทำผิด ซึ่งถูกกำหนดโดยบทบาทของกลุ่ม เช่น

การเลียนแบบความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ในแง่ของการเรียนรู้ซึ่งเป็นผลที่ได้จากการศึกษาสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม

บรรดาสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้บุคคลประกอบอาชญากรรมนั้น ปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมนับว่ามีอิทธิพลต่อมนุษย์มาก เพราะจะค่อย ๆ ซึมเข้าปรุงแต่งลักษณะจิตใจ อารมณ์และทัศนคติ ซึ่งแสดงออกในรูปของบุคลิกภาพ (Personality) ให้มีแนวโน้มไปตามกฎเกณฑ์ของสังคมหรือฝ่าฝืนสังคม จนถึงระดับนำไปสู่การประกอบอาชญากรรมได้ง่าย ถ้าหากมีปัจจัย โอกาสและสถานการณ์อำนวย (สุวิทย์ นิ่มน้อย และคณะ, 2522 : 15-16)

จากแนวความคิดเกี่ยวกับสาเหตุการเกิดอาชญากรรม จะเห็นได้ว่าการประกอบอาชญากรรมของบุคคลนั้น ส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับปัจจัย โอกาส และสถานที่เอื้ออำนวยด้วยเหตุนี้ การป้องกันอาชญากรรมมิให้เกิดขึ้นหรือลดจำนวนลง สามารถกระทำได้โดยการลดช่องโอกาสแห่งการกระทำผิดของคนร้าย ซึ่งในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจก็อาจทำได้โดยมาตรการด้านสายตรวจ นั่นคือ การเพิ่มการเข้มงวดกวดขัน ตรวจตราบุคคลและสถานที่ให้ทั่วถึงและมากขึ้น และในส่วนของประชาชนก็อาจทำได้โดยการเพิ่มมาตรการระมัดระวังตนเองและทรัพย์สินให้มากขึ้น ไม่ตั้งอยู่ในความประมาท เป็นต้น

2.1.2.3 ประเภทของอาชญากรและอาชญากรรม

Walter (อ้างใน ประจัน มณีนิล, 2523 : 62-63) ได้แบ่งประเภทอาชญากรไว้ 3 ประเภท คือ

1) อาชญากรธรรมดา (Ordinary Criminal) เป็นผู้ประกอบอาชญากรรมขั้นพื้นฐาน ไม่ต้องใช้ความรู้ความสามารถหรือเทคนิคในการประกอบอาชญากรรมมากนัก เช่น การฉกชิงวิ่งราว หรือลักทรัพย์ อาชญากรประเภทนี้จะไม่มีองค์กรหรือผู้สนับสนุน จึงเป็นการเสี่ยงต่อการถูกจับและถูกลงโทษได้ง่าย

2) อาชญากรร่วม หรือองค์กรอาชญากรรม (Organized Criminal) จะมีผู้ประกอบอาชญากรรมหลายคนรวมกลุ่มกันเป็นองค์กร ดำเนินการวางแผนประกอบอาชญากรรมลักษณะต่าง ๆ มีเทคนิคและวิธีการประกอบอาชญากรรม มีเครือข่ายในการประสานงาน อาชญากรพวกนี้จะมีความชำนาญชำนาญในการกระทำผิดยากต่อการจับกุมและถูกลงโทษ อาชญากรรมประเภทนี้ ได้แก่ การค้ายาเสพติด ค้าของเถื่อน บ่อนการพนัน กิจการหรือสถานบริการทางเพศ หรือธุรกิจอื่น ๆ

3) อาชญากรอาชีพ (Professional Criminal) พวกนี้จะมีลักษณะหรือประสบการณ์ในการประกอบอาชญากรรมสูง มีความชำนาญ หรือบางครั้งก็มีการเรียกชื่อว่าเป็นอาชญากรที่ดำรงชีพด้วยการประกอบอาชญากรรมอย่างรอบคอบ เพื่อให้คุ้มค่ากับการวางแผนและดำเนินการ พื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ ชุมชนที่มีรายได้สูงและแหล่งธุรกิจ การค้าที่มีเงินทุนหมุนเวียนจำนวนมาก

Clinard และ Quinney (อ้างในประจัน มณีนิล, 2533 : 65-68) ได้จำแนกลักษณะและประเภทของอาชญากรรมตามโครงสร้างทางสังคมไว้ 8 ประเภทคือ

1) อาชญากรรมที่กระทำผิดต่อบุคคลอย่างร้ายแรง (Violent Personal Crime) หมายถึง อาชญากรรมที่กระทำต่อบุคคลในลักษณะรูปแบบและพฤติกรรมที่แสดงออกมา นั้น เป็นการแสดงถึงความดุเดือด ความรุนแรง การใช้กำลัง หรือพฤติกรรมที่ใช้กำลังเป็นไปในลักษณะที่บ้ำระห่ำ โหดเหี้ยม เช่น การใช้กำลังข่มขืนกระทำชำเรา การใช้กำลังทำร้ายร่างกาย หรือการฆาตกรรม

2) อาชญากรรมที่กระทำผิดเป็นครั้งคราวหรือบางโอกาส (Occasional Property Crime) เป็นการประกอบอาชญากรรมที่กระทำต่อทรัพย์สิน หรือมุ่งหวังที่จะให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน (Property) หรือทรัพย์สินสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเมื่อมีโอกาส และได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางสังคม โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ เช่น การลักทรัพย์ในเคหสถานในเวลากลางคืน ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ (Robbery)

3) อาชญากรรมที่เกิดขึ้นเพราะเกี่ยวกับอาชีพ (Occupational Crime) เป็นอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเพราะผู้กระทำเป็นผู้ที่อยู่ในตำแหน่งหน้าที่ อยู่ในฐานะหรือดำรงตำแหน่งในหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นบุคคลในภาครัฐหรือเอกชนก็ตาม เป็นผู้กระทำผิดหรือประกอบอาชญากรรมได้ทั้งสิ้น ได้แก่ การทุจริตโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ การงาน ในหน่วยงานราชการหรือตามบริษัทห้างร้าน การปลอมแปลง การฉ้อโกงหุ้นธุรกิจ บางครั้งก็เรียกว่าเป็นพวกอาชญากรทางธุรกิจ (Business Crime) และนักวิชาการด้านอาชญาวิทยาเรียกอาชญากรรมประเภทนี้ว่า เป็นอาชญากรผู้ดี หรือพวกคอเช็ตขาว (White Collar Crime) ก็ได้เช่นเดียวกัน เพราะพวกเหล่านี้เป็นพวกที่ประกอบอาชญากรรมหรือกระทำผิดทางอาญา โดยอาศัยอิทธิพลอำนาจหน้าที่ของเขาที่มีอยู่ เป็นกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะชั้นสูง บุคลิกลักษณะภายนอกจะเป็นที่น่าไว้วางใจ หรือเป็นที่ยอมรับนับถือจากสังคมโดยทั่วไป อาชญากรรมประเภทนี้มักเป็นผู้ที่มีความสามารถ

แต่งตัวสะอาด ทำงานในตำแหน่งสบาย ๆ เช่น พวกข้าราชการ พ่อค้า นักธุรกิจ เสมียน หรือสมุหบัญชี พวกนี้จะมีหน้าตาเป็นคนดี แต่หลังจากจะทุจริตรับสินบนคอร์รัปชัน โดยส่วนมากแล้วมักจะเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับการทุจริตเรื่องเงินหรือสิทธิหรือผลประโยชน์ต่าง ๆ และที่สำคัญก็คือการประกอบอาชญากรรมของกลุ่มนี้มักไม่อยู่ในสารบบของตำรวจ ยกแก่การสืบสวนสอบสวน และจับกุม ลักษณะของการประกอบอาชญากรรมที่จัดอยู่ในกลุ่มประเภทนี้ มักจะมีลักษณะคล้าย ๆ กับพวกองค์กรอาชญากรรม

4) อาชญากรรมทางการเมือง (Political Crime) อาชญากรรมชนิดนี้จะเป็นการกระทำโดยมีจุดมุ่งหมายทางการเมือง เช่น การก่อการร้ายของกลุ่มต่าง ๆ ที่มุ่งหมายหรือมีเป้าหมายที่ต่อต้านอำนาจรัฐ เพื่อล้มล้างสถาบันทางการเมืองการปกครอง การก่อการจลาจล การขายความลับของชาติ การจารกรรม ผู้ก่อกบฏ หรือก่อการในลักษณะต่าง ๆ

5) อาชญากรรมที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม (Public Disorder Crime) เป็นอาชญากรรมที่มีลักษณะก่อให้เกิดความวุ่นวายสับสน ความไม่เป็นระเบียบของสังคม พฤติการณ์หรือความประพฤติที่แสดงออกมานั้นเป็นภัยอันตรายต่อสังคมส่วนรวม อาชญากรรมชนิดนี้ได้แก่ การเสพยาเสพติด (Drug Abuse) พวกรักร่วมเพศ (Homosexual) พวกชายและบริการทางเพศ ได้แก่ พวกโสเภณีทั้งชายและหญิง พวกดื่มสุรายาเมาและอาละวาดในที่สาธารณะ บ่อนการพนัน และช่องโสเภณีอันเป็นลักษณะพฤติการณ์ที่แสดงออกถึงความไร้ระเบียบ ไม่มีกฎเกณฑ์ ขัดต่อความรู้สึกนึกคิดของคนในสังคม ลักษณะดังกล่าวจะนำไปสู่หรือมีความโน้มเอียงไปสู่การประกอบอาชญากรรมที่รุนแรง อันกระทบกระเทือนต่อความสงบสุขของสังคมส่วนรวมขึ้นไปเรื่อย ๆ จะมีลักษณะโยงใยเป็นสายสัมพันธ์กับการกระทำผิด เช่น การเสพยาเสพติดให้โทษ ยิ่งเสพก็ยิ่งมีความปรารถนาที่จะใช้สารเสพติดชนิดนั้นเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อขาดยาหรือสารเสพติดก็จะไปกระทำผิดอย่างอื่นตามมา เช่น ลักทรัพย์ ขิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ หรือฆ่าผู้อื่นเพื่อเอาทรัพย์ไปซื้อยาเสพติด เป็นต้น

6) อาชญากรรมสามัญที่มีอยู่โดยทั่วไป (Conventional Crime) อาชญากรรมประเภทนี้จะเป็นอาชญากรรมที่มีอยู่ทั่วไปเป็นธรรมดา เป็นการดำเนินการโดยมุ่งหวังผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจหรือกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เช่น การลักเล็กขโมยน้อย ย่องเบาในยามวิกาล ชิงทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ เป็นต้น

7) อาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นองค์กร หรือองค์การอาชญากรรม (Organized Crime) อาชญากรรมประเภทนี้จะมีผู้กระทำความผิดหรือเหล่าอาชญากรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการดำเนินงานเป็นแบบแผน มีผู้บังคับบัญชาตามสายงาน มีเครือข่ายแห่งความรับผิดชอบเพื่อให้งานหรือการประกอบอาชญากรรมมีประสิทธิภาพ เช่น ขบวนการค้ายาเสพติด การค้าหญิงโสเภณี การเปิดบ่อนการพนันและช่องโสเภณี ธุรกิจการค้าทั้งหลายที่มีไว้บังหน้าอย่างถูกต้องตามกฎหมายและผิดกฎหมาย อาชญากรรมประเภทนี้นับว่าร้ายแรงกระทบกระเทือนต่อสังคมส่วนรวมเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการดำเนินการที่มีแผน มีเครื่องมือที่ทันสมัยมีกำลังเงินหรืออิทธิพลทางการเงิน มีอิทธิพลทางการเมือง ผู้ประกอบอาชญากรรมในกลุ่มนี้จะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี และเป็นที่น่าขนานเกลียดในสังคมโดยทั่วไป

8) อาชญากรรมที่มีลักษณะเป็นอาชีพ (Professional Crime) เป็นพวกที่ดำรงชีพด้วยการประกอบอาชญากรรม เป็นผู้ที่มีฝีมือ มีทักษะ สุขุมรอบคอบ ไม่ชอบใช้วิธีการรุนแรง การทำมาหาเลี้ยงชีพของเขาจะนำมาซึ่งรายได้ทรัพย์สินเงินทอง ดำรงชีวิตอย่างหรูหรา และชอบอยู่ในสังคมที่เจริญแล้ว ลักษณะแห่งการประกอบอาชญากรรม ได้แก่ นักพนันอาชีพ นักล้วงกระเป๋า นักต้มตุ๋น พวกงัดแงะ ปลอมลายมือชื่อ การเปิดตู้นิรภัย และกรีดกระเป๋าตามสถานที่ต่าง ๆ การประกอบอาชญากรรมของพวกนี้มักจะมีการศึกษาทางหนีทีไล่ไว้เป็นอย่างดี มีความอิสระไม่กระทำหลายคนและจะปฏิบัติการในสถานที่ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม อาชญากรพวกนี้จะมีความชำนาญเป็นมืออาชีพ ไม่ใช่สมัครเล่นไม่ใช่งานอดิเรก แต่เป็นการดำรงชีวิตอยู่ด้วยการประกอบอาชญากรรม

Federal Bureau of Investigation (F.B.I.) (อ้างใน อดุลย์ ดันประยูร, 2526 : 82) ได้แบ่งประเภทของอาชญากรรมไว้ 2 พวก คือ

พวกที่ 1 ได้แก่ อาชญากรรมที่มีความร้ายแรง จำแนกออกเป็น 7 ประเภท

คือ

- 1) ฆ่าคนตาย
 - ก. โดยเจตนา
 - ข. โดยประมาท
- 2) ข่มขืน
- 3) ปล้นทรัพย์และชิงทรัพย์
- 4) ทำร้ายร่างกายโดยเจตนาฆ่า
- 5) ลักทรัพย์โดยการเจาะ ฝังไข เข้าไปในอาคารสถานที่
- 6) ลักทรัพย์ธรรมดา
- 7) ลักทรัพย์

พวกที่ 2 ได้แก่ คดีที่มีความร้ายแรงน้อยกว่าอาชญากรรมพวกที่ 1 มีหลายประเภท เช่น ทำร้ายร่างกาย ปลอมแปลงเอกสารและเงินตรา ยักยอก ข้อโกง รับของโจร พกอาวุธหรือมีอาวุธไว้ในความครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต โสเภณี ความผิดทางเพศนอกจากการข่มขืน ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. จราจร ฯลฯ

ในการจำแนกประเภทของคดีอาชญากรรมนั้น สำหรับประเทศไทยกรมตำรวจได้กำหนดประเภทคดีอาญาออกเป็น 5 กลุ่มลักษณะ คือ

1) คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ เป็นกลุ่มประเภทคดีที่มีความรุนแรง เป็นที่หวาดกลัวและสะเทือนขวัญต่อประชาชน ได้แก่ คดีฆ่าผู้อื่น ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ และวางเพลิง

2) คดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และเพศ ได้แก่ คดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา คดีฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา คดีทำให้คนตายโดยประมาท คดีพยายามฆ่า คดีทำร้ายร่างกายและคดีข่มขืน

3) คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ เป็นกลุ่มคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ทั้งหมด ได้แก่ คดีลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ริดเอาทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ ปล้นทรัพย์ รับของโจร และทำให้เสียทรัพย์

4) คดีที่น่าสนใจ ได้แก่ คดีโจรกรรมรถยนต์ โจรกรรมรถจักรยานยนต์ โจรกรรมโคกระบือ และเครื่องมือทางการเกษตร ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์รถยนต์โดยสาร ข่มขืนและฆ่า และลักพาตัวไปเรียกค่าไถ่

5) คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ได้แก่ คดีความผิดตาม พ.ร.บ. ที่มีโทษทางอาญา ฉบับต่าง ๆ ได้แก่ พ.ร.บ.อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน พ.ร.บ.การพนัน พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ร.บ.ปรามการค้าประเวณี และ พ.ร.บ.โรงแรม เป็นต้น

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สนใจศึกษากลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ โดยมุ่งไปที่คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ในบ้านเรือน และกลุ่มคดีที่น่าสนใจประเภทคดีโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ เนื่องจากคดีทั้งสามประเภทนี้ได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนโดยทั่วไปเป็นอย่างมาก และมีอัตราการเกิดคดีเพิ่มมากขึ้นทุกปี แต่อย่างไรก็ตามคดีทั้งสามประเภทดังกล่าวก็อาจลดความรุนแรงลงได้ หากได้รับความร่วมมือจากประชาชน โดยการเพิ่มความระมัดระวังทรัพย์สินของตนเองให้มากขึ้น

2.1.2.4 มาตรการในการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมของประชาชน

1) การป้องกันอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ในบ้านเรือน กรมตำรวจได้กำหนดมาตรการหรือวิธีการป้องกันอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ในบ้านเรือนให้แก่ประชาชนทั่วไปนำไปปฏิบัติ มีสาระสำคัญดังนี้ (กรมตำรวจ, 2535 : 28)

1.1) ไม่ควรทิ้งบ้านไว้โดยไม่มีคนเฝ้าดูแล ควรให้มีคนที่เชื่อถือไว้วางใจได้ อยู่เฝ้าดูแลบ้านหรือที่พักอาศัยตลอดเวลา

1.2) ก่อนออกจากบ้านหรือที่พักอาศัย ควรปิดประตูหน้าต่างใส่กลอน กุญแจให้เรียบร้อย กุญแจและกลอนประตูหน้าต่างควรเลือกใช้ชนิดมั่นคงแข็งแรงเพราะคนร้ายสามารถงัดหลุดได้ หากติดลูกกรงเหล็กดัดจะทำให้คนร้ายงัดยากยิ่งขึ้น แต่ต้องเว้นช่องไว้หากเกิดไฟไหม้จะได้หนีไฟออกได้

1.3) ควรร่วมมือกันกับเพื่อนบ้านในการดูแลบ้าน เมื่อออกจากบ้านก็ฝากเพื่อนบ้านให้ช่วยดูแลเป็นหูเป็นตา ระมัดระวังร่วมกัน

1.4) ไม่ควรเก็บทรัพย์สินที่มีค่ามากหรือเงินสดจำนวนมากไว้ภายในบ้าน

1.5) พื้นที่ว่างเปล่าซึ่งอยู่ติดกับที่พักอาศัย ไม่ควรปล่อยให้มืดดำหรือหญ้าขึ้นสูงเพราะคนร้ายอาจจะใช้เป็นที่ยกำบังเข้าทำการลักทรัพย์ และใช้เป็นที่พักผ่อนตัวหรือหลบหนีได้โดยง่าย

1.6) บริเวณบ้านควรทำรั้วสูง ๆ และมั่นคงแข็งแรง กลางคืนควรเปิดไฟฟ้าให้มีแสงสว่างทั่วบริเวณบ้าน

1.7) เลี้ยงสุนัขหรือสัตว์อื่นที่ส่งเสียงดังเพื่อช่วยเตือนภัย สุนัขที่เลี้ยงควรเป็นพันธุ์ที่เห่าเก่ง ๆ และขังกรงไว้ภายในบริเวณบ้านเพื่อป้องกันการถูกวางยา

1.8) บ้านสองชั้นที่ติดกับครัว ให้ทำประตูหน้าต่างให้แน่นหนาแข็งแรง และ การรับประทานอาหารชั้นล่างควรปิดประตูหน้าต่างชั้นบนให้เรียบร้อยทุกครั้ง

1.9) เมื่อมีผู้โทรศัพท์มาถามว่ามีใครอยู่บ้านบ้างหรือไม่ กรณีเช่นนี้อาจเป็นการถามเพื่อหาโอกาสเข้ามาโจรกรรม ให้ตอบว่ามีคนอยู่หลายคน

1.10) ควรเล่ารายละเอียด กลอุบายต่าง ๆ ของคนร้ายให้กับคนใช้หรือผู้ที่พักอาศัยทราบ เพื่อเตือนไม่ให้หลงเชื่อเล่ห์เหลี่ยมของคนร้าย และมีการเตรียมพร้อมในการป้องกันเหตุร้าย

1.11) การติดตั้งสัญญาณแจ้งภัย ควรใช้สัญญาณไซเรนเนื่องจากคนร้ายมักกลัวเสียงดังและเพื่อให้เพื่อนบ้านข้างเคียงทราบ จะได้ช่วยเหลือหรือแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ

1.12) เมื่อบ้านไม่มีใครอยู่เวลากลางคืนควรเปิดไฟฟ้าทิ้งไว้ในบางห้อง

1.13) บ้านที่มีม่าน เมื่อพลบค่ำควรรูดม่านปิดไม่ให้คนภายนอกมองเห็นด้านใน

1.14) ในเวลากลางคืน เมื่อมีคนอยู่บ้านไม่ควรเปิดไฟฟ้าในบ้านทิ้งไว้ เพราะคนร้ายจะมองเห็นทรัพย์สินภายในบ้าน ควรเปิดไฟฟ้านอกบ้านหรือรอบบ้าน (แต่สวิตช์จะต้องอยู่ภายในบ้าน) จะทำให้มองจากภายในเห็นภายนอกได้

1.15) ในเวลากลางคืนก่อนเปิดประตูบ้านให้ผู้ใด จะต้องดูช่องทางกระจก ให้แน่ใจเสียก่อนว่าเป็นผู้ใด หรือใช้โซ่ประตูคล้องไว้

1.16) ต้องตรวจสอบบัตรประชาชนของช่างซ่อม หรือตัวแทนของบริษัทต่าง ๆ ที่จะเข้ามาในบ้านท่าน

1.17) อย่าปล่อยให้ผู้ใดเข้ามาในบ้าน โดยไม่แน่ใจว่าเป็นบุคคลตามที่อ้างตัวมาจริง

1.18) พยายามจดจำหน้ารูปพรรณคนแปลกหน้า หรือจดจำหมายเลขทะเบียนรถที่ต้องสงสัย และเข้ามาอยู่ในละแวกบ้านของท่าน

1.19) ให้หยุดส่งหนังสือพิมพ์กรณีไม่มีคนอยู่บ้าน เพราะหากไม่มีผู้ได้รับ จะเป็นสิ่งที่สังเกตว่าไม่มีคนอยู่บ้าน

1.20) การรับลูกจ้าง คนงาน คนรับใช้ หรือพนักงานควรถ่ายรูปบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวอย่างอื่น สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว เพื่อทราบที่อยู่ความเป็นมา อาชีพเดิม ลักษณะนิสัย ความประพฤติ ญาติพี่น้อง หรือคนรู้จักที่สามารถติดต่อได้ โดยทำบันทึกไว้ และหากต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจพิมพ์มือไว้เพื่อตรวจสอบประวัติ ก็ให้ขอความร่วมมือตำรวจท้องที่ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการติดตามตัวเมื่อก่อเหตุร้าย

1.21) อย่าพยายามจับคนร้ายโดยลำพังตนเอง เมื่อคนร้ายกำลังก่อเหตุให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบโดยเร็ว

1.22) เมื่อเกิดเหตุพยายามสังบสติอารมณ์แล้วจดจำตำหนิรูปพรรณ จำนวนคนร้าย เครื่องแต่งกาย อาวุธ ยานพาหนะ (รถยนต์ จักรยานยนต์ สี ยี่ห้อ รุ่น หมายเลขทะเบียน หรือตำหนิที่เห็นได้ง่าย) และเส้นทางหลบหนี

1.23) จดรายละเอียดตำหนิหรือลักษณะพิเศษของทรัพย์สินที่มีค่า และถ่ายรูปเก็บไว้ทุกรายการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าของทรัพย์สิน 4 ประการ คือ

(1) ให้เจ้าของทรัพย์สินสามารถจดจำลักษณะของทรัพย์สินได้อย่างแม่นยำ และเป็นการป้องกันการเปลี่ยนแปลงสภาพของทรัพย์สินได้มากขึ้น

(2) ในการติดตามทรัพย์สินที่ตกหล่น สูญหาย หรือถูกโจรกรรมได้โดยง่าย

(3) ในการแจ้งความและสืบสวนหาพยานหลักฐานแห่งการกระทำผิดที่จะชักนำไปสู่การจับกุมผู้กระทำผิด

(4) ต่อการป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับการรับซื้อทรัพย์สินที่ถูกโจรกรรม และเป็นการช่วยให้ประชาชนได้เพิ่มความระมัดระวัง หรือลดโอกาสแห่งการสูญเสียทรัพย์สินโดยประมาทได้เป็นอย่างดี

1.24) ระมัดระวังในการเปิดประตูรับ และการพูดคุยกับคนแปลกหน้าโดยบุคคลที่ออกมาพบผู้มาติดต่อควรเป็นผู้ที่มีเชาวน์ไหวพริบทันเหตุการณ์พอควรเพื่อป้องกันการให้ข้อมูลแก่บุคคลแปลกหน้า

1.25) การจัดสถานภาพที่เกี่ยวกับภายนอกและในอาคารที่เรียกว่าการเสริมความแกร่งให้เป้าหมาย (Target Hardening) ซึ่งมีหลักการคือ ให้เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อป้องกันการบุกรุก หรืออย่างน้อยก็ทำให้การบุกรุกเข้าในเคสสถานยากยิ่งขึ้น ใช้เวลามากยิ่งขึ้น เช่น กระจกที่มีคุณภาพดี และลักษณะของบานประตูหน้าต่างที่คงทนและแข็งแรง บานหน้าต่างที่เปิดไว้ประจำเพื่อถ่ายเทอากาศจะต้องอยู่ในด้านที่ไม่ลับสายตา ส่วนหน้าต่างที่ลับสายตาควรเปิดเป็นครั้งคราวในเวลากลางวันเมื่อมีผู้อยู่อาศัย และควรปิดเสมอในเวลากลางคืน มีการติดเหล็กดัด ควรมีการสำรวจความมั่นคงปลอดภัยของประตูหน้าต่างเพื่อหาจุดบกพร่องแก้ไข (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2526 : 48-52)

1.26) ควรติดตั้งตู้รับจดหมายแบบทึบ เพื่อประโยชน์ไม่เพียงแต่ป้องกันการสูญเสียบางจดหมาย แต่ยังช่วยเก็บจดหมายไว้ไม่ให้ล่อสายตาบุคคลที่ผ่านไปมา โดยเฉพาะนักฉวยโอกาส

1.27) การติดตั้งสัญญาณเตือนภัยไว้หลายแห่ง เช่น ในห้องน้ำ ห้องทำงาน ห้องนอน โต๊ะทำงานหรือบ้านใกล้เคียง เพื่อให้ผู้อื่นหรือเพื่อนบ้านใกล้เคียงทราบ กำหนดสัญญาณดีเกราะขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุร้าย และแจ้งเหตุให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบโดยเร็ว

1.28) ไม่ควรติดกลอนประตูหน้าต่างด้านนอก เพราะคนร้ายจะใช้เป็นห้องซังได้เป็นอย่างดี

1.29) ระมัดระวังคนแปลกหน้าที่มาเดินวนเวียนไปมาหลายๆ ครั้ง หรือมีท่าทางพิรุธน่าสงสัย ควรรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ

1.30) ควรผูกมิตรกับเพื่อนบ้านใกล้เคียง เพื่อช่วยเป็นหูเป็นตาและให้ความช่วยเหลือแก่กันและกัน

1.31) ไม่ควรมีแต่เพียงเด็กหรือสตรีเท่านั้นเป็นผู้เฝ้าดูแลที่พักอาศัย

1.32) ควรสำรวจประตูหน้าต่าง ช่องระบายอากาศของที่พักอาศัยให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงแข็งแรง การปิดทุกครั้งต้องใส่กลอนหรือกุญแจให้แน่นหนา

2) การป้องกันอาชญากรรมประเภทโจรกรรมรถยนต์ และรถจักรยานยนต์

รถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นทรัพย์สินที่มีราคาสูง เป็นทรัพย์สินที่เคลื่อนที่ได้เร็ว และคนร้ายมีโอกาสโจรกรรมได้ตลอดเวลา ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันรถยนต์ และ

รถจักรยานยนต์จากการถูกโจรกรรม เจ้าของรถควรปฏิบัติดังนี้ (กรมตำรวจ, 2535 : 35-38)

2.1) เมื่อซื้อรถมาใช้ใหม่

เนื่องจากรถใหม่คนร้ายสามารถนำไปขายได้ง่ายและราคาสูง เป็นทรัพย์สินที่เจ้าของรถยังไม่ได้ติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันการถูกโจรกรรม ซึ่งเป็นสาเหตุให้คนร้ายชอบทำการโจรกรรมรถใหม่ ๆ ดังนั้นเพื่อความปลอดภัย เมื่อซื้อรถใหม่มาใช้ควรจอดรถในสถานที่มีคนเฝ้าและติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันการถูกโจรกรรม

2.2) เมื่อต้องการใช้รถที่ใช้แล้ว

ก่อนที่ตกลงซื้อควรขอหมายเลขเครื่อง หมายเลขตัวถัง และหมายเลขทะเบียนรถ มาตรวจสอบกับหน่วยทะเบียนยานพาหนะที่รถคันนั้นมีทะเบียนอยู่ เช่น รถที่มีป้ายต่างจังหวัดก็ตรวจสอบที่หน่วยทะเบียนยานพาหนะของจังหวัดนั้น ๆ หรือรถที่ใช้ป้ายกรุงเทพมหานคร ก็ตรวจสอบที่กองทะเบียนกรมตำรวจ หรือศูนย์ประมวลข่าวสารกรมตำรวจ เมื่อซื้อมาแล้วควรเปลี่ยนกุญแจประตู กุญแจเครื่องยนต์เสียใหม่ เพราะกุญแจเดิมอาจอยู่ในมือของคนร้ายด้วยวิธีหนึ่งวิธีใดก็ตาม และกำลังรถที่จะทำการโจรกรรม

2.3) การนำรถไปจอดในสถานที่ต่าง ๆ

เมื่อนำรถไปใช้ประกอบธุรกิจหรือการงานนอกบ้าน สถานที่ที่จะจอดรถไว้ไม่ควรอยู่ห่างไกลสายตา (ไม่ว่าจะจอดไว้เพียงระยะสั้นก็ตาม) สถานที่ที่ควรจอดไว้คือสถานที่ซึ่งมีคนเฝ้าดูแล ทุกครั้งที่จอดรถต้องล็อคประตูปิดหน้าต่างให้เรียบร้อย และเปิดวิทช์ป้องกันการโจรกรรมไว้ทุกครั้ง

2.4) การใช้พนักงานขับรถ

บุคคลที่จะว่าจ้างให้มาเป็นพนักงานขับรถประจำนั้น ควรเป็นบุคคลที่รู้จักนิสัยความประพฤติหรือคุ้นเคยกันมาก่อน และต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ไว้วางใจได้ เมื่อจ้างแล้วควรมีรูปถ่ายและประวัติส่วนตัวไว้ด้วย เพราะผู้ที่เป็นพนักงานขับรถมีโอกาสที่จะโจรกรรมรถหรือเป็นสหายให้กับคนร้ายมาโจรกรรมรถได้ง่าย (ควรขอความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่พิมพ์ลายนิ้วมือตรวจสอบประวัติ)

2.5) การนำรถไปล้างอัดฉีด

ในการล้างอัดฉีดรถยนต์แต่ละครั้งต้องใช้เวลาาน และไม่อาจอยู่ควบคุมดูแลได้ การมอบกุญแจรถยนต์ให้กับคนงานล้างอัดฉีดไว้แล้วกลับมาขับรถภายหลัง กรณีให้พึ่งระวังไว้ว่าคนงานอาจเป็นคนร้าย หรือสายของคนร้ายที่จะฉวยโอกาสทำกุญแจปลอมเก็บไว้รวมทั้งดูรายละเอียดเกี่ยวกับอุปกรณ์ป้องกันการถูกโจรกรรม แล้วรอโอกาสติดตามทำการโจรกรรมรถยนต์ ดังนั้นในการล้างอัดฉีดทุกครั้งควรอยู่ควบคุมดูแลโดยตลอด หรือถ้ามีความจำเป็นและไม่อาจควบคุมดูแลได้ ควรนำรถไปล้างอัดฉีดที่สถานบริการที่คุ้นเคย และไว้วางใจได้เท่านั้น

2.6) การนำรถไปตัดแปลงแก้ไขหรือซ่อมแซม

เนื่องจากช่างซ่อมเครื่องยนต์ เคาะ พ่นสี หรือช่างซ่อมทั่วไป เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบกลไกของรถและอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี และอาจเป็นไปได้ว่าช่างประจำอยู่ตามสถานบริการซ่อมรถต่าง ๆ อาจเป็นผู้ร่วมแก๊งคนร้ายที่รอโอกาสเมื่อนำรถไปตัดแปลง แก้ไข หรือซ่อมแซม ควรกระทำตามอู่หรือสถานบริการที่คุ้นเคย สนิทสนมและไว้วางใจได้ หรือคอยควบคุมดูแลโดยตลอด

2.7) การใช้กุญแจรถ

มีรถบางชนิดใช้กุญแจชนิดเดียวกันสำหรับเปิดประตูรถ ติดเครื่องยนต์ เปิดลิ้นชัก และฝาน้ำมัน ฉะนั้นเมื่อฝาน้ำมันหายอาจเป็นไปได้ว่าคนร้ายได้นำไปเพื่อทำแบบสร้างกุญแจปลอม สำหรับนำมาใช้โจรกรรม ดังนั้น หากฝาน้ำมันหายควรรีบเปลี่ยนกุญแจที่ใช้กับรถคันดังกล่าวเสียใหม่ โดยใช้กุญแจที่ใช้ได้เฉพาะแห่งเท่านั้น และเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ

2.8) ความระมัดระวังในการใช้อุปกรณ์ป้องกันการถูกโจรกรรม

ในการใช้อุปกรณ์ป้องกันการถูกโจรกรรม ควรเก็บความลับเกี่ยวกับเครื่องกลไกต่าง ๆ โดยเฉพาะเมื่อจอดรถแล้วเวลาใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อป้องกันการถูกโจรกรรมก่อนลงจากรถอาจมีคนร้ายคอยสังเกตเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง หรือรูปแบบและวิธีการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวแล้วติดตามโจรกรรมในโอกาสต่อไป ฉะนั้น ในการใช้เครื่องอุปกรณ์ป้องกันการถูกโจรกรรมทุกครั้งควรกระทำอย่างมิดชิดและลับสายตาผู้อื่น

2.9) ดำเนินรูปพรรณยานพาหนะ

ควรทราบข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับรถของตนเองโดยละเอียด เช่น หมายเลขประจำตัวถังรถ หมายเลขประจำเครื่องรถ หมายเลขทะเบียนรถ และลักษณะพิเศษอื่น ๆ โดยจดยรายละเอียดติดตัวไว้เสมอ เพื่อป้องกันว่าหากถูกโจรกรรมจะได้แจ้งรายละเอียดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

2.10) การจอดรถจักรยานยนต์

เนื่องจากรถจักรยานยนต์สามารถนำหรือยกขึ้นรถอื่น ๆ ไปได้โดยง่ายในการจอดรถนอกจากจะล็อกกุญแจตามปกติแล้ว หากเป็นไปได้ควรล่ามโซ่ไว้ด้วย เพื่อป้องกันการถูกโจรกรรมอีกชั้นหนึ่ง

2.11) การถูกติดตามในขณะขับรถ

ถ้าสังเกตว่ามีผู้ขับรถติดตามมา ให้พึงสังวรไว้ว่าผู้ที่ติดตามมาอาจจะหาช่องทางที่จะโจรกรรมรถด้วยวิธีหนึ่งวิธีใดก็ได้ จึงไม่ควรจอดรถไว้ในบริเวณหรือสถานที่ซึ่งไม่คุ้นเคยหรือไม่มีผู้เฝ้าดูแล และถ้าเป็นไปได้ควรแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงทราบ

2.12) ไม่ควรจอดรถไว้ในที่เปลี่ยวหรือลับตาคน

2.13) ไม่ควรจอดรถทิ้งไว้ค้างคืนในถนน ไม่ว่าจะมียุทธภัณฑ์ป้องกันชนิดใดก็ตามเพราะอาจถูกโจรกรรมได้ง่าย

2.14) เมื่อจอดรถทิ้งไว้เพื่อไปทำธุระ ไม่ว่าจะช้าหรือเร็ว ถ้าเป็นรถยนต์ควรปิดประตู กระงะก และล็อกประตูให้เรียบร้อย ถ้าเป็นรถจักรยานยนต์ควรล็อกหรือใช้เครื่องมือป้องกันขโมยเท่าที่มีอยู่ โดยถ้าจอดเวลานาน ๆ ควรตรวจตราการล็อกให้เรียบร้อย

2.15) ควรติดสัญญาณกันขโมย

2.16) เมื่อถูกขโมยหรือฝาน้ำมันหาย ควรเปลี่ยนใหม่ทั้งหมด

2.17) ไม่ควรรับคนแปลกหน้าขึ้นรถในที่เปลี่ยว เพราะอาจถูกจี้เอารถไปได้

2.18) การจอดรถในบ้านหรือใกล้บ้าน สำหรับบ้านที่ไม่มีรั้วรอบขอบชิดให้จอดรถไว้ในบริเวณที่มีแสงสว่างเห็นได้ชัดเจน

2.19) ไม่ควรจอดรถไว้นอกบ้านโดยไม่จำเป็น ควรทำรั้วรอบขอบชิดหรือทำโรงเก็บรักษารถไว้เป็นการเฉพาะ

2.20) ตามแฟลตหรือตามทาวน์เฮ้าส์ต่าง ๆ ควรเก็บรักษาไว้เป็นส่วน และมีคนเฝ้ารักษา โดยเสียค่าบริการบ้างจะปลอดภัยกว่า

2.21) เมื่อทราบว่ารถหาย ให้รีบแจ้งรายละเอียดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ โดยเร็วที่สุด

2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน

ในการป้องกันอาชญากรรมนั้นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงจะทำให้ การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายดังนั้นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการ ป้องกันอาชญากรรมจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งนี้เพราะประชาชนจะมีความ รู้สึกเป็นเจ้าของโครงการ มีความรู้สึกผูกพันกับโครงการทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วย ความราบรื่น นอกจากนี้ยังตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่าง ตรงจุดอีกด้วย

วิธีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอาจทำได้ ในวิธีการต่าง ๆ ซึ่งวิธีการดังต่อไปนี้อาจนำมาปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม ได้แก่ การ ให้โอกาสประชาชนได้เข้าร่วมประชุมอภิปรายเกี่ยวกับแผนงานหรือโครงการที่ดำเนิน การอยู่ การเปิดโอกาสให้ถกเถียงแสดงความคิดเห็นโต้แย้งในกรณีต่าง ๆ การให้เกียรติ เป็นผู้นำให้คำปรึกษาแนะนำในบางเรื่อง การให้มีโอกาสสำรวจข้อมูลต่าง ๆ ในส่วนที่ เกี่ยวข้อง การให้เป็นผู้ประสานงานร่วม ตลอดจนการให้โอกาสได้รายงานผลการ ปฏิบัติงานบางอย่างตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น (ทงคักดี คุ่มไข่น้ำ, 2540 : 100-101)

สำหรับขั้นตอนที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนั้นมีอยู่ 4 ขั้นตอน คือ การค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนิน กิจกรรม การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (อชิน ทรัพย์พัฒน์, และ ม.ร.ว.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง, อ้างใน ทงคักดี คุ่มไข่น้ำ, 2540 : 95-96)

2.1.4 แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างชุมชน กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการป้องกันอาชญากรรม

นอกจากประชาชนจะมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมภายในชุมชนของตนแล้วยังมีบทบาทสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ บทบาทในการมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการป้องกันอาชญากรรม เพื่อรักษาความปลอดภัยแก่สังคมอันเป็นภาระของส่วนรวมโดยตรง มิได้จำกัดเฉพาะชุมชนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น แต่หากเป็นความร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นมีหน้าที่ในการป้องกันอาชญากรรมโดยตรงอยู่แล้ว และเมื่อประชาชนให้ความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรม ตำรวจพึงระลึกอยู่เสมอว่าประชาชนให้ความร่วมมือในรูปอาสาสมัครด้วยความเต็มใจของประชาชนโดยแท้ โครงการอาสาสมัครเหล่านั้น เคยได้รับความสำเร็จมาแล้วในต่างประเทศ ได้แก่

ประเทศญี่ปุ่น มีหน่วยงานอาสาสมัครป้องกันอาชญากรรมจำนวนมาก โดยจัดตั้งขึ้นในสถานีตำรวจต่าง ๆ อาสาสมัครประกอบด้วยประชาชนในท้องถิ่นทำหน้าที่ส่งเสริมกิจกรรมในท้องถิ่นของตน และประกอบกิจกรรมเหล่านั้นด้วย เช่น แจกเอกสารป้องกันอาชญากรรม และช่วยจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสมาคมป้องกันอาชญากรรมของผู้ประกอบธุรกิจต่าง ๆ ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมเหล่านั้นได้รับการอบรมจากตำรวจเกี่ยวกับวิธีป้องกันอาชญากรรม และช่วยตำรวจในกิจกรรมป้องกันอาชญากรรมต่าง ๆ เช่น ให้ข่าวแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับผู้ต้องสงสัยว่าได้มีการกระทำความผิด เป็นต้น

ประเทศสิงคโปร์ สมาชิกสายตรวจพิเศษซึ่งตั้งเมื่อ ค.ศ. 1967 ประกอบด้วยอาสาสมัครและตำรวจออกตรวจท้องที่ร่วมกัน และทำหน้าที่อื่น ๆ ด้วย นอกจากนี้ก็มีหน่วยงานยามรักษาการซึ่งประกอบด้วยสมาชิก 6,000 คน ออกตรวจท้องที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ประเทศบังคลาเทศ มีคณะป้องกันหมู่บ้าน (Village Defense Parties) ประกอบด้วยพลเรือนติดอาวุธทำหน้าที่ออกตรวจตราท้องที่ตลอดทั้งวัน จากรายงานผลการปฏิบัติงานปรากฏว่า คณะป้องกันหมู่บ้านป้องกันชุมชนจากอาชญากรรมได้ผลดียิ่ง

ประเทศมาเลเซีย ได้มีการจัดตั้งยามรักษาการประจำหมู่บ้าน (Vigilante Corps) เพื่อทำหน้าที่ตำรวจและรักษาความปลอดภัยในชุมชน เป็นการช่วยเจ้าหน้าที่